

Proizvodnja grožđa i vina u svijetu u 2021. godini

Bazjak, Dora

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Agriculture / Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:204:828695>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-27**

Repository / Repozitorij:

[Repository Faculty of Agriculture University of Zagreb](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AGRONOMSKI FAKULTET

Proizvodnja grožđa i vina u svijetu u 2021. godini

ZAVRŠNI RAD

Dora Bazjak

Zagreb, rujan, 2023.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AGRONOMSKI FAKULTET

Preddiplomski studij:
Agroekologija

Proizvodnja grožđa i vina u svijetu u 2021. godini

ZAVRŠNI RAD

Dora Bazjak

Mentor: izv. prof. dr. sc. Željko Andabaka

Zagreb, rujan, 2023.
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AGRONOMSKI FAKULTET

**IZJAVA STUDENTA
O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI**

Ja, **Dora Bazjak**, JMBAG 0178123552, izjavljujem da sam samostalno izradila završni rad pod naslovom:

Proizvodnja grožđa i vina u svijetu 2021. godine

Svojim potpisom jamčim:

- da sam jedina autorica/jedini autor ovoga završnog rada;
- da su svi korišteni izvori literature, kako objavljeni tako i neobjavljeni, adekvatno citirani ili parafrazirani, te popisani u literaturi na kraju rada;
- da ovaj završni rad ne sadrži dijelove radova predanih na Agronomskom fakultetu ili drugim ustanovama visokog obrazovanja radi završetka sveučilišnog ili stručnog studija;
- da je elektronička verzija ovoga završnog rada identična tiskanoj koju je odobrio mentor;
- da sam upoznata/upoznat s odredbama Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu (Čl. 19).

U Zagrebu, dana _____

Potpis studenta / studentice

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AGRONOMSKI FAKULTET**

**IZVJEŠĆE
O OCJENI I OBRANI ZAVRŠNOG RADA**

Završni rad studentice **Dora Bazjak**, 0178123552 , naslova

Proizvodnja grožđa i vina u svijetu u 2021. godini

mentor je ocijenio ocjenom _____.

Završni rad obranjen je dana _____ pred povjerenstvom koje je prezentaciju ocijenilo ocjenom _____, te je studentica postigla ukupnu ocjenu _____.

Povjerenstvo:

potpisi:

1. izv. prof. dr. sc. Željko Andabaka

2. _____ član

3. _____ član

Sadržaj

1. Uvod.....	1
1.1. Cilj rada.....	1
2. Površine vinograda.....	2
2.1. Trendovi u vodećim državama uzgoja vinove loze.	3
3. Proizvodnja grožđa u svijetu.....	6
3.1. Namjena grožđa.....	6
3.2. Proizvodnja svježeg grožđa.....	6
3.3. Uvoz i izvoz svježeg grožđa u svijetu.....	7
3.3.1. Izvoz svježeg grožđa u svijetu.....	8
3.3.2. Uvoz svježeg grožđa.....	9
3.4. Proizvodnja stolnog grožđa.....	10
3.5. Konzumacija stolnog grožđa.....	12
3.6. Proizvodnja suhog grožđa.....	12
3.7. Konzumacija suhog grožđa.....	12
3.8. Uvoz i izvoz suhog grožđa.....	14
4. Proizvodnja i potrošnja vina u svijetu.....	14
4.1. Proizvodnja vina.....	15
4.1.1. Proizvodnja vina u EU.....	15
4.1.2. Proizvodnja vina u ostalim državama.....	17
4.2. Potrošnja vina u svijetu.....	18
4.2.1. Potrošnja vina u Europi.....	19
4.2.2. Potrošnja vina u ostatku svijeta.....	20
4.3. Uvoz i izvoz vina.....	22
4.3.1. Uvoz vina.....	22
4.3.2. Izvoz vina.....	24
5. Industrija vina i grožđa u kontekstu Republike Hrvatske.....	26
5.1. Vinogradarstvo i vinarstvo u Hrvatskoj.....	26
5.2. Proizvodnja vina i grožđa.....	26
6. Sažetak.....	27
7. Popis literature.....	28
Životopis.....	29

Sažetak

Završnog rada studentice **Dore Bazjak**, naslova

Proizvodnja grožđa i vina u svijetu u 2021. godini

Vinova loza (*Vitis vinifera* L.) je jedna od najstarijih kulturnih biljaka, a zbog značenja njenih plodova danas je nazočna i agronomski važna u gotovo svim državama svijeta gdje klimatski čimbenici dopuštaju njen uzgoj. Cilj ovoga rada je prikazati stanje vinogradarske i vinarske proizvodnje u vinogradarskim zemljama svijeta u 2021. godini na temelju podataka koje prikuplja Međunarodna organizacija za grožđe i vino (OIV) te drugih dostupnih izvora. Analiza će obuhvatiti površine zasađene vinovom lozom, proizvodnju grožđa i vina te potrošnju i promet (uvoz i izvoz) proizvoda od grožđa po pojedinim kontinentima i vinogradarskim zemljama u 2021. godini.

Ključne riječi: vinova loza, grožđe, vino, proizvodnja, uzgoj

Summary

Of the final work - student **Dora Bazjak**, entitled

Production of grapes and wine in the world in 2021

Grapevine (*Vitis vinifera* L.) is one of the oldest cultivated plants, and due to the value of its fruits, it is present and economically significant today in most countries of the world where climatic factors allow its cultivation. This final work aims to present the state of viticulture and wine production in the world's wine-growing countries in 2021 based on data collected by the International Organisation of Vine and Wine (OIV). The analysis will include areas planted with grapevine, production of grapes and wine, and consumption and turnover (import and export) of grape products by individual continents and wine-growing countries in 2021.

Keywords: grape, grapevines, wine, production, cultivation

1. Uvod

Vinova loza (*Vitis vinifera* L.) višegodišnja je drvenasta biljka iz porodice *Vitaceae* koja se uzgaja radi proizvodnje grožđa i vina. Listopadna je biljka koja raste u područjima umjerene klime, a može se uspješno uzgajati i u toplijim područjima pod uvjetom da ima dovoljno vlage i hladovine.

Svjetska proizvodnja grožđa i vina u svijetu imaju značajan udio u svjetskoj poljoprivredi, ekonomiji i kulturi. U 2021. godini, proizvođači vina i grožđa suočili su se s nizom izazova koji su imali utjecaj na proizvodnju, potražnju te cijene vina i vinove loze te godine. Pandemija COVID-19 imala je značajan utjecaj na lanac opskrbe, te su neke vinogradarske regije suočile i s lošim ili ekstremnim klimatskim uvjetima, što je također utjecalo na proizvodnju što će biti očito nakon analize podataka statističkog izvješća *Međunarodne organizacije za grožđe i vino (OIV)* za 2021. godinu.

Međunarodna organizacije za grožđe i vino (OIV) međunarodna je organizacija za grožđe i vino koja okuplja članice iz 47 zemalja, uključujući sve glavne proizvođače i potrošače vina u svijetu. Osnovana je 1924. godine, a sjedište joj je u Parizu, Francuska. Cilj OIV-a je promicati i standardizirati proizvodnju i kvalitetu grožđa i vina te poticati razmjenu znanja i tehnologija između članica organizacije. Jednom godišnje objavljuju statistički izvještaj koji obuhvaća podatke o proizvodnji, potrošnji, uvozu i izvozu grožđa i vina u svijetu, a koji će se koristiti kao glavni izvor podataka u ovom radu.

1.1. Cilj rada

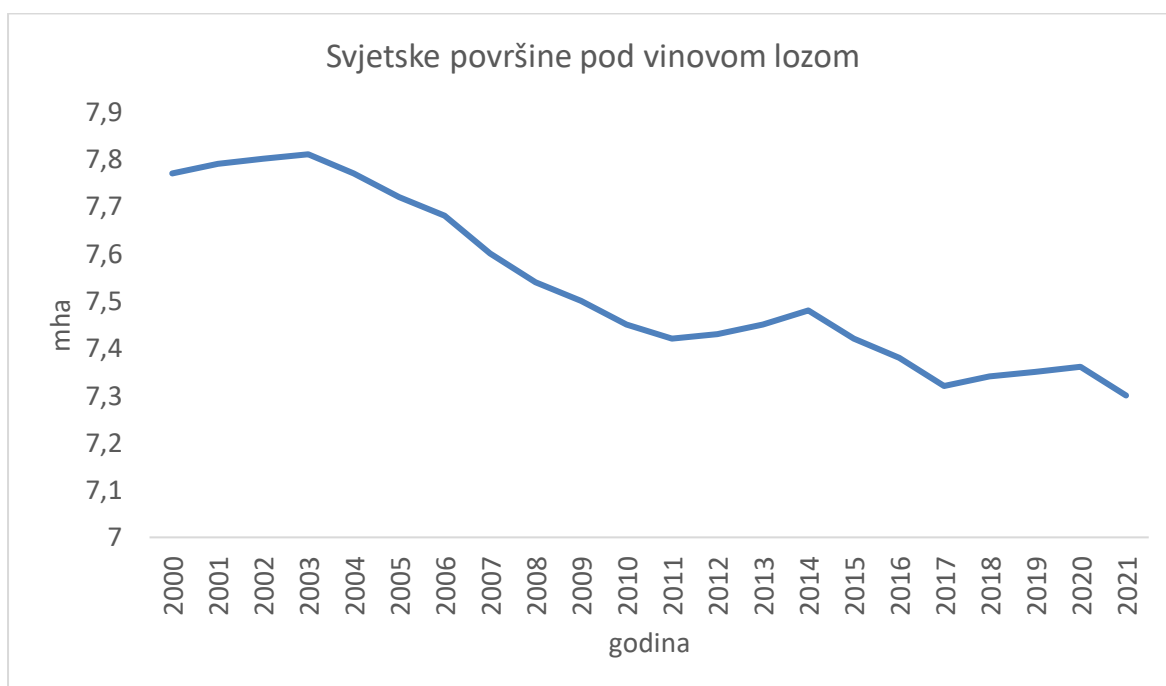
U ovom radu predstaviti će se i analizirati godišnje statističko izvješće proizvodnje vina i grožđa u svijetu *Međunarodne organizacije za grožđe i vino* za 2021. godinu te će se analitički pristupiti dobivenim podacima i obaviti analiza proizvodnje.

Dobiveni rezultati biti će predstavljeni u standardnim jedinicama:

- ha (hektar)
- hL (hektolitar)
- kg (kilogram)
- kt (kilotona)
- mha (milijun hektara)
- mhL (milijun hektolitara)
- mt (milijun tona)
- t (tona)

2. Površine vinograda

Površine pod vinovom lozom u 2021. godini procjenjuju se na 7,3 mha što je za 0,3% manje nego u prijašnjoj godini. Svjetske površine pod vinovom lozom odnose se na cjelokupnu površinu zasađenu vinovom lozom za sve namjene proizvodnje (za proizvodnju stolnog i sušenog grožđa, vina i sokova) te obuhvaćaju mlade nasade koji još nisu u rodu. Proizvodnja grožđa u svijetu stabilizira se od 2017. godine što je prikazano na grafu 2.1. Unatoč prividnoj stabilnosti, proizvodnja vina i grožđa doživljava heterogeni razvoj u različitim regijama svijeta. U nekim se regijama svijeta bilježe suprotni trendove u odnosu na druge regije. S jedne strane, europske države poput Francuske i Italije, zajedno s Iranom i Kinom bilježe porast površina zasađenih vinovom lozom, dok s druge strane vinogradarske države južne polutke (osim Australije i Novog Zelanda), zajedno sa SAD-om, Turskom i Moldavijom bilježe značajan pad površina vinograda. Ovi suprotni trendovi uravnotežuju se na globalnoj razini te se podatak o ukupnoj površini vinograda stabilizira (OIV, 2022.).

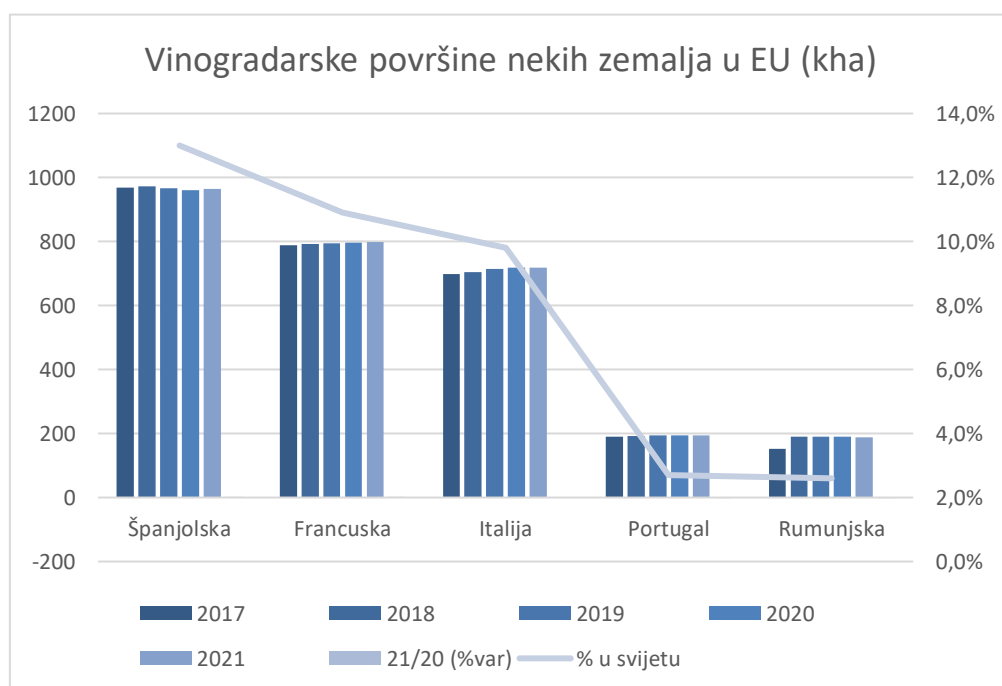

Grafikon 2.1. Svjetske površine pod vinovom lozom u mha

Izvor: https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/eng-state-of-the-world-vine-and-wine-sector-april-2022-v6_0.pdf

2.1. Trendovi u vodećim državama uzgoja vinove loze

Posljednjih godina, površina vinograda u Europi stagnira i iznosi 3,3 mha već osmu godinu zaredom. Mogući uzrok ove stabilnosti može se pripisati Odredbi (EU) br. 1303/2013 koja je omogućila poljoprivrednicima autorizaciju proširivanja vinograda za 1% već zasađene površine. Vodeće države po površini vinograda u EU i svijetu su Španjolska koja zauzima 13% vinogradarskim površina u svijetu, zatim Francuska 10,9%, Italija 9,8% te Portugal s 2,7% i Rumunjska s 2,2% površine. Španjolska zauzima prvo mjesto u svijetu s 964 kha vinograda u 2021. godini što je povećanje za 0,4% u odnosu na 2020. godinu. Površina područja zasađena vinovom lozom u Španjolskoj iznosi čak 1,9% ukupne površine Španjolske. Zatim ju slijedi Francuska s porastom od 0,2% u odnosu na 2020. i 798 kha vinograda. Italija sa svojih 718 kha, nakon 5 godina pozitivnog rasta, u 2021. stagnira u odnosu na 2020. godinu što je prikazano na grafikonu 2.2.(OIV, 2022.).

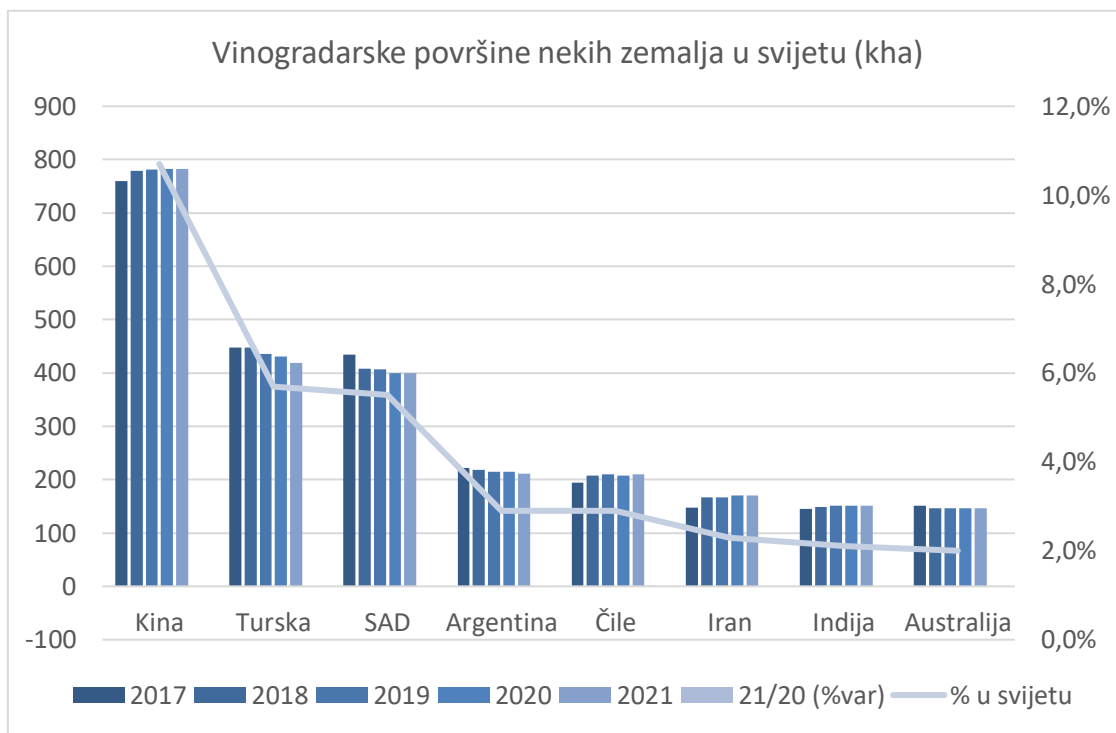

Grafikon 2.2. Vinogradarske površine nekih zemalja u EU (kha)

Izvor: https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/eng-state-of-the-world-vine-and-wine-sector-april-2022-v6_0.pdf

Ostale članice bilježe pad površina vinograda u usporedbi s 2020. godinom. Portugal, Rumunjska, Moldavija, Turska i Mađarska sve bilježe pad površina pod vinovom lozom u odnosu na 2020. godinu, dok Njemačka drži sličan prosjek kao i zadnjih dvadeset godina s 138 kha. Rusija u odnosu na 2020. godinu bilježi porast već 4. godinu zaredom te ima 98 kha vinograda što iznosi samo 0,005% ukupne površine Rusije. Kina, kao jedan od najvećih

proizvođača grožđa u svijetu ne bilježi značajan porast niti pad u odnosu na 2020. godinu te ima 783 kha vinograda. SAD od 2014. bilježi pad površina pod vinovom lozom, no 2021. godine stagnira s 2020. godinom s 400 kha vinograda što je prikazano grafikonom 2.3. (OIV, 2022.).

Grafikon 2.3. Vinogradarske površine nekih zemalja u svijetu (kha)

Izvor: https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/eng-state-of-the-world-vine-and-wine-sector-april-2022-v6_0.pdf

U zemljama južne hemisfere Argentina s 211 kha bilježi značajan pad površina pod vinovom lozom od 1,7% u odnosu na prethodnu godinu koji se može pripisati klimatskim čimbenicima (visokoj temperaturi i sušnim razdobljima) koji otežavaju uzgoj vinove loze u Argentini. S druge strane Čile i Brazil bilježe porast u odnosu na 2021. godinu. Australija i Novi Zeland kao predstavnici Oceanije, bilježe lagan porast što svjedoči o sve većem plasmanu tih država na tržište vina i grožđa. Sve te informacije prikazane su u tablici 2.4. (OIV, 2022.).

Tablica 2.4. Površine pod vinovom lozom u svijetu (OIV, 2022.)

kha	2017	2018	2019	2020	2021	21/20 (%var)	% u svijetu
Španjolska	968	972	966	961	964	0,40%	13,0%
Francuska	788	792	794	796	798	0,20%	10,9%
Kina	760	779	781	783	783	0%	10,7%
Italija	699	705	714	719	718	0%	9,8%
Turska	448	448	436	431	419	-2,70%	5,7%
SAD	434	408	407	400	400	0%	5,5%
Argentina	222	218	215	215	211	-1,70%	2,9%

Čile	194	208	210	207	210	1%	2,9%
Portugal	191	192	195	195	194	-0,20%	2,7%
Rumunjska	153	191	191	190	189	-0,70%	2,6%
Iran	147	167	167	170	170	0%	2,3%
Indija	145	149	151	151	151	0%	2,1%
Australija	151	146	146	146	146	0%	2,0%
Moldavija	130	147	143	140	138	-1,40%	1,9%
JAR	111	130	129	128	126	-2%	1,7%
Uzbekistan	106	108	112	112	112	0%	1,5%
Grčka	103	108	109	109	109	0%	1,5%
Njemačka	94	103	103	103	103	0,20%	1,4%
Afganistan	91	94	96	100	100	0%	1,4%
Rusija	84	94	96	97	98	0,80%	1,3%
Brazil	84	82	81	80	81	0,20%	1,1%
Egipat	84	80	78	77	77	0%	1,1%
Alžir	75	75	74	75	75	0%	1,0%
Bugarska	65	67	67	66	66	0%	0,9%
Mađarska	68	69	68	65	64	-1,20%	0,9%
Druge države	811	809	826	831	826	-0,50%	11,3%
Sveukupno	7329	7341	7357	7347	7328	-0,30%	100,0%

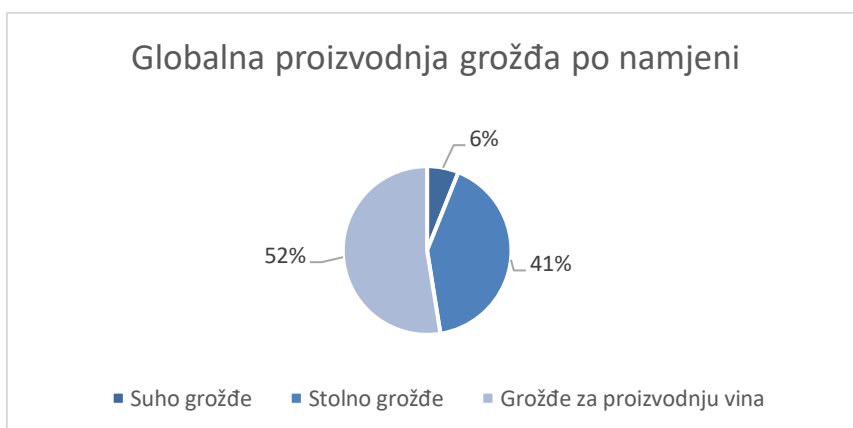
3. Proizvodnja grožđa u svijetu

3.1. Namjena grožđa

Razvrstavanje grožđa ovisi o njegovoj namjeni, koja može biti proizvodnja vina, konzumacija u svježem stanju, sušenje ili proizvodnja sokova, džemova, destilata i slično (Anić, M. 2018.). Prema namjeni, sorte vinove loze mogu se podijeliti na više kategorija: sorte za proizvodnju vina, sorte za konzumaciju u svježem stanju (poznate kao zobatice), sorte za sušenje (koje se koriste za proizvodnju suhica), te sorte za razne druge namjene kao što su proizvodnja destilata, džemova, sokova, lozne podloge, dekorativne svrhe i slično (Maletić i sur., 2008.). Stolno grožđe je grožđe koje se najčešće konzumira svježe, kao voće, bez daljnje prerade. Uglavnom su to sorte koje su manje slatke i imaju tanje kožice. Za grožđe za proizvodnju vina biraju se sorte prema karakteristikama poput slatkoće, kiselosti, arome, tanina i drugih svojstava. Suho grožđe je grožđe koje se ostavlja da se suši nakon berbe kako bi se uklonio višak vlage te se obično koristi kao dodatak kolačima ili se konzumira kao zasebna namirnica. Također pod svježe grožđe spada grožđe za sokove i sirupe i grožđe za rakiju.

3.2. Proizvodnja svježeg grožđa

Proizvodnja svježeg grožđa odnosi se na grožđe za sve vrste upotrebe, poput stolnog grožđa, sušenog grožđa i vinskog grožđa. Svjetska proizvodnja grožđa je u 2021. godini iznosila 74,8 milijuna tona, što pokazuje pad od 1% u usporedbi s 2020. Proizvodnja svježeg grožđa stabilizirala se od 2013. godine. U 2021. godini, 93 zemlje su proizvele svježe grožđe, a deset najvećih proizvođača čini 69% svjetske ukupne proizvodnje. Čak 52% proizvodnje grožđa otpada na grožđe za proizvodnju vina, dok na stolno grožđe otpada 41% proizvodnje, a za suho grožđe proizvodnja iznosi samo 6% kao što je vidljivo na grafikonu 3.1. (OIV, 2022.).

Grafikon 3.1. Globalna proizvodnja grožđa po namjeni

Izvor:

https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV_Annual_Assessment_of_the_World_Vine_and_Wine_Sector_in_2021.pdf

U 2021. godini najveću proizvodnju grožđa imala je Kina s 14,8 milijuna tona grožđa, te ju zatim slijedi Italija s 6,4 milijuna tona grožđa te SAD s 6,2 milijuna tona grožđa. Također, pri vrhu proizvodnje stoje Španjolska i Francuska s prosjekom oko 5 milijuna tona grožđa. Prate ih Turska i Indija sa značajnom proizvodnjom s otprilike 3,5 milijuna tona grožđa. Države Novog svijeta također utvrđuju svoje mjesto na tržištu te tako Čile ima 2,9 milijuna tona proizvedenog grožđa, Argentina 2,4 milijuna tona, te Australija kao predstavnica Oceanije ima 2,2 milijuna proizvedenog svježeg grožđa. Svi ovi podaci, kao i podaci proizvodnje svježeg grožđa za razdoblje od 2017. do 2021. godine navedeni su u tablici 3.2. (OIV, 2022.).

Tablica 3.2. Najvećih 10 proizvođača svježeg grožđa u svijetu u mt (OIV, 2022.)

Država	2017	2018	2019	2020	2021
Kina	13,1	13,7	14,2	14,8	14,8
Italija	6,9	8,6	6,2	6,4	6,4
SAD	6,7	6,9	6,2	5,4	6,1
Španjolska	5	6,9	5,4	5,9	5,7
Francuska	5	6,3	5,5	5,9	4,5
Turska	4,2	3,9	4,1	4,2	3,7
Indija	2,9	2,9	3,2	3,4	3,5
Čile	2,4	2,8	2,7	2,4	2,9
Argentina	2,1	2,7	2,3	2,1	2,4
Australija	2,2	1,9	1,9	1,7	2,2
Druge države	23	24	23,8	23,6	23,5

3.3. Uvoz i izvoz svježeg grožđa u svijetu

Procjena svjetske trgovine svježim grožđem u 2021. godini iznosi 5,2 milijuna tona, što predstavlja povećanje od 4% u odnosu na 2020. godinu. Vrijednost trgovine grožđem u 2021. iznosi 7,5 milijardi eura. Od 2000. godine, trgovina se gotovo udvostručila u volumenu, dok se novčana vrijednost prodaje gotovo utrostručila. Mogući razlozi tome su inflacija, povećana potražnja te povećanje tržišta (OIV, 2022.).

3.3.1. Izvoz svježeg grožđa u svijetu

U 2021. godini, Čile je zadržao svoju poziciju kao najveći svjetski izvoznik grožđa s ukupno izvezenih 620 tona, što je identično količini iz 2020. godine. Slijedi ju još jedna zemlja Južne Amerike, Peru s 490 kilotona i povećanjem od 18% u odnosu na 2020. godinu što predstavlja značajan porast i veće mjesto na tržištu. U Europi najveći izvoznici su Italija koja je treća u svijetu po izvozu svježeg grožđa s 463 kilotona, Španjolska s 224 kilotona i Nizozemska s 382 kilotone. Iako Nizozemska nije tradicionalno poznata po proizvodnji grožđa, grožđe se uzgaja u različitim dijelovima zemlje, pogotovo u južnim regijama, kao što su Limburg i Gelderland (OIV, 2022.).

U ostatku svijeta bitni izvoznici svježeg grožđa su Kina s 351 kilotona, SAD s 311 kilotona te Indija i Turska s oko 265 kilotona svježeg grožđa. Kina je imala značajan pad u izvozu u odnosu na 2020. godinu što se može pripisati manjoj proizvodnji kao država koja je bila najpogođenija pandemijom COVID-19. S druge strane Indija i Turska imale su značajan porast u odnosu na 2021. godinu te su učvrstile svoj položaj na tržištu. Tablica 3.3. prikazuje 10 najvećih izvoznika te količinu izvoženog grožđa u razdoblju od 2017. do 2021. godine, te grafikon 3.4. prikazuje omjer izvoznika grožđa u svijetu u 2021. godini (OIV, 2022.).

Tablica 3.3. Najvećih 10 izvoznika svježeg grožđa u mt (OIV, 2022.)

Država	2017	2018	2019	2020	2021
Čile	704	724	653	620	620
Peru	270	343	376	415	490
Italija	494	465	429	474	463
Nizozemska	370	363	375	358	382
JAR	337	324	321	325	368
Kina	280	277	367	425	351
SAD	385	420	377	354	311
Indija	185	172	215	181	268
Turska	278	180	260	212	265
Španjolska	146	170	156	193	224

Grafikon 3.4. Izvoz svježeg grožđa u 2021.

Izvor:

https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV_Annual_Assessment_of_the_World_Vine_and_Wine_Sector_in_2021.pdf

3.4. Uvoz svježeg grožđa

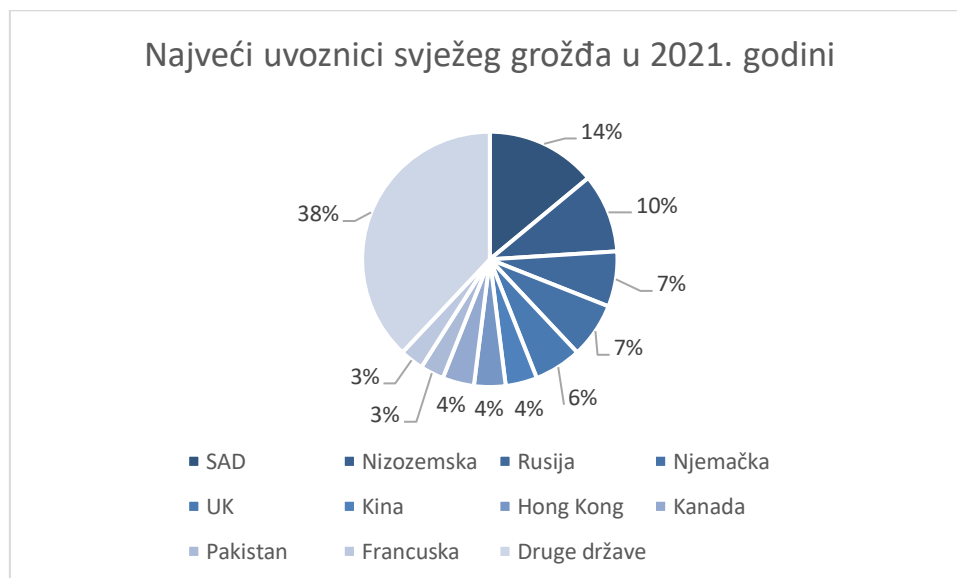
U 2021. godini najveći uvoz svježeg grožđa imao je SAD s 655 kilotona uvoznog grožđa. Sa značajnih 200 kilotona manje slijedi ju Nizozemska na drugom mjestu, te Rusija na trećem mjestu s 327 kilotona svježeg grožđa. Njemačka, UK i Kina kotiraju visoko s otprilike 200 kilotona uvoza godišnje. Podaci za ostale države za period od 2017. do 2021. godine prikazani su u tablici 3.5. i na grafikonu 3.6. (OIV,2022.).

Ovi trendovi pokazuju da zemlje koje nisu u pogodnom geografskom dijelu svijeta za uzgoj grožđa su među najvećim uvoznicima što je i očekivano, no velik udio uvoza zauzimaju i države koju su i same veliki proizvođači, poput Francuske i Kine, što se može povezati ili s nedovoljnom količinom grožđa proizvedenog za vlastite potrebe ili s potrebom za nabavkom jeftinijeg grožđa.

Tablica 3.5. Uvoz svježeg grožđa u kt (OIV, 2022)

država	2017	2018	2019	2020	2021
SAD	595	585	651	664	655
Nizozemska	386	417	421	402	459
Rusija	383	296	290	321	327
Njemačka	338	320	322	347	232
UK	267	268	278	273	265
Kina	234	232	2252	250	195
Hong Kong	234	238	240	241	192

Kanada	178	185	187	186	185
Pakistan	107	179	98	89	151
Francuska	149	123	117	136	134

Grafikon 3.6. Najveći uvoznici svježeg grožđa u 2021. godini

Izvor:

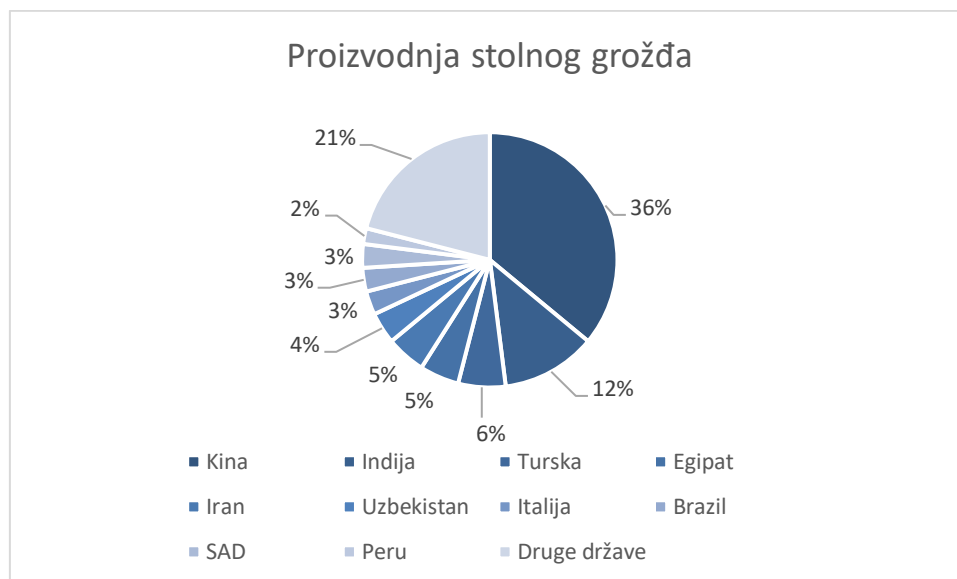
https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV_Annual_Assessment_of_the_World_Vine_and_Wine_Sector_in_2021.pdf

3.5. Proizvodnja stolnog grožđa

Stolno grožđe sorte su vinove loze koja se uzgajaju uglavnom za svježe konzumiranje, za razliku od sorata koje se koriste u proizvodnji vina. Obično su prepoznatljive po velikim, sočnim bobama s tankom kožicom koja se lako jede. Globalna proizvodnja stolnog grožđa u 2021. godini procjenjuje se na 30,1 milijuna tona, što je pozitivna promjena od 1,5% u odnosu na 2020. godinu. Od 2000. godine, globalna proizvodnja stolnog grožđa se udvostručila, uz godišnju prosječnu stopu rasta od 3,2%. Pet najvećih proizvođača su Kina (10,9 milijuna tona), Indija (3,6 milijuna tona), Turska (1,9 milijuna tona), Egipat (1,5 milijuna tona) i Iran (1,4 milijuna tona), koji zajedno čine čak 64% ukupne svjetske proizvodnje stolnog grožđa. (OIV, 2022.)

Ostatak 36% proizvodnje stolnog grožđa podijeljen je između Uzbekistana koji proizvodi 1,2 milijuna tona godišnje, Italije koja proizvodi 1 milijun tona stolnog grožđa te Brazila, SAD-a i Perua koji zajedno proizvode oko 3 milijuna tona stolnog grožđa godišnje. Raspodjela

proizvodnje prikazana je na grafikonu 3.7. a, proizvodnja stolnog grožđa u razdoblju od 2017. do 2021. prikazana je u tablici 3.8. (OIV, 2022.)

Grafikon 3.7. Proizvodnja stolnog grožđa u 2021. po udjelima

Izvor: [https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV Annual Assessment of the World Vine and Wine Sector in 2021.pdf](https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV%20Annual%20Assessment%20of%20the%20World%20Vine%20and%20Wine%20Sector%20in%202021.pdf)

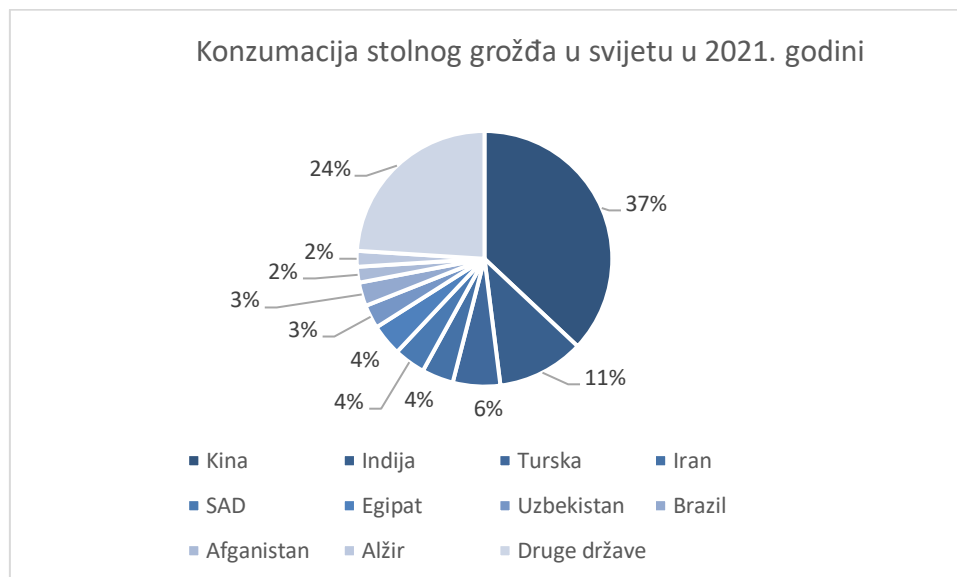
Tablica 3.8. Proizvodnja stolnog grožđa u svijetu od 2017. do 2021. u mT (OIV, 2022.)

država	2017	2018	2019	2020	2021
Kina	10,5	9,5	10,6	11	10,9
Indija	2	1,9	2,1	2,8	3,6
Turska	2,1	1,9	2,1	2,2	1,9
Egipat	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5
Iran	1,1	1,3	1,3	1,4	1,4
Uzbekistan	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2
Italija	1	1	1	1	1
Brazil	0,9	0,8	0,7	0,8	0,9
SAD	0,9	1	0,9	0,9	0,8
Peru	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7
Druge države	5,9	5,7	6,1	6,2	6,3

3.6. Konzumacija stolnog grožđa

Globalna potrošnja stolnog grožđa u 2021. procijenjena je na 30,1 milijuna tona, što predstavlja porast od 5% u odnosu na 2020. godinu. Tri najveća potrošačka tržišta su Kina (11,2 milijuna tona), Indija (3,3 milijuna tona) i Turska (1,7 milijuna tona), koja zajedno čine većinu

konzumacije, odnosno 55% svjetskog ukupnog tržišta. Bitni potrošači su također SAD, Egipat i Uzbekistan koji u prosjeku svaki konzumiraju po 1 milijun tona stolnog grožđa godišnje. Udio konzumacije stolnog grožđa u svijetu u 2021. godini prikazan je na grafikonu 3.9. (OIV, 2022.)

Grafikon 3.9. Konzumacija stolnog grožđa u svijetu 2021. godini

Izvor:

[https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV Annual Assessment of the World Vine and Wine Sector in 2021.pdf](https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV%20Annual%20Assessment%20of%20the%20World%20Vine%20and%20Wine%20Sector%20in%202021.pdf)

3.7. Proizvodnja suhog grožđa

Suho grožđe, ili suhice, dehidriran je proizvod vinove loze koji je namijenjen za izravnu ljudsku prehranu ili kao dodatak raznim jelima i kolačima. Globalna proizvodnja suhih grožđa u 2021. procjenjuje se na 1,4 milijuna tona, što predstavlja smanjenje od 3% u odnosu na 2020. godinu. Pet najvećih proizvođačkih zemalja su Turska (358 kt), SAD (274 kt), Kina (180 kt), Iran (131 kt) i Južna Afrika (73 kt). Ove zemlje zajedno čine čak 74% svjetske proizvodnje suhog grožđa. Najvećih 10 proizvođača i proizvedena količina prikazani su u tablici 3.10. (OIV, 2022.)

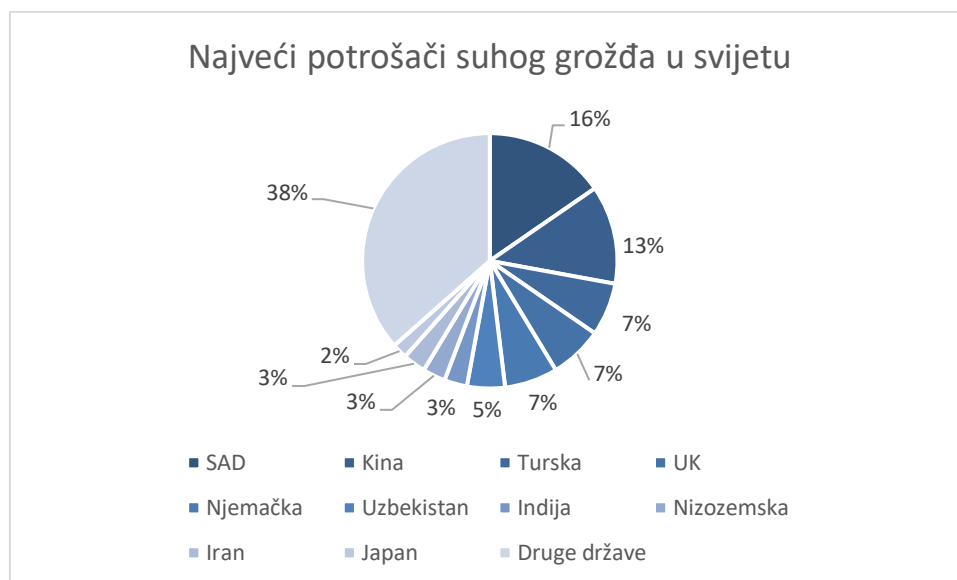
Tablica 3.10. Najveći proizvođači suhica u kt (OIV, 2022.)

Država	2017	2018	2019	2020	2021
Turska	400,8	381	399,8	383,5	357,5
SAD	241,4	263	285	303	274
Kina	180	190	200	150	180
Iran	140	130	135	131,1	131,1
JAR	65,6	71,1	74,8	85,1	72,6
Uzbekistan	65	70	85	85	70
Čile	53	69,3	64,9	61,7	64
Afganistan	47,6	47,4	61,4	50,2	50,2

Argentina	29,5	39,2	33,4	41,6	45,5
Indija	30,1	30,3	30,9	34,6	36
Druge države	92,6	82,2	82,8	81,7	78

3.8. Potrošnja suhog grožđa

Procjenjuje se da je globalna potrošnja suhog grožđa u 2021. godini iznosila 1,4 milijuna tona, što predstavlja pozitivan porast od 5% u odnosu na 2020. godinu. Prvih pet zemalja koje najviše konzumiraju suho grožđe su SAD (215 tisuća tona), Kina (185 tisuća tona), Turska (102 tisuće tona), Velika Britanija (89 tisuća tona) i Njemačka (67 tisuća tona). Ukupno, deset najvećih tržišta predstavlja 62% svjetskog ukupnog iznosa što je prikazano na grafikonu 3.11. (OIV, 2022.)

Grafikon 3.11. Najveći potrošači suhica u svijetu

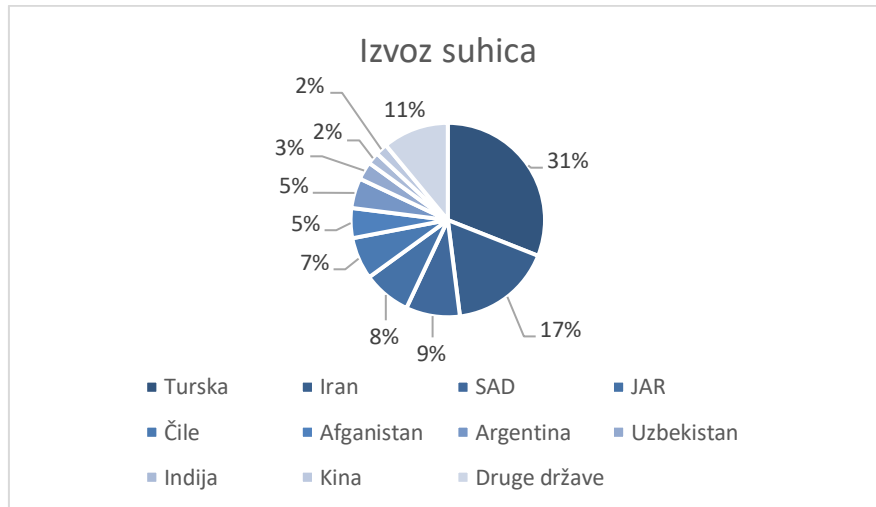
Izvor:

https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV_Annual_Assessment_of_the_World_Vine_and_Wine_Sector_in_2021.pdf

3.9. Uvoz i izvoz suhog grožđa

Svjetski izvoz suhog grožđa u 2021. godini procjenjuje se na 838 kt, što je negativna promjena od 9% u odnosu na 2020. godinu. Tri najveća izvoznika su Turska (257 kt), Iran (144 kt) i SAD (78 kt), a tri najveća uvoznika su Ujedinjeno Kraljevstvo (91 kt), Njemačka (80 kt) i Nizozemska (55 kt). Sveukupno, tržište izvoza je koncentrirano, s deset najvećih izvoznika koji čine 89%

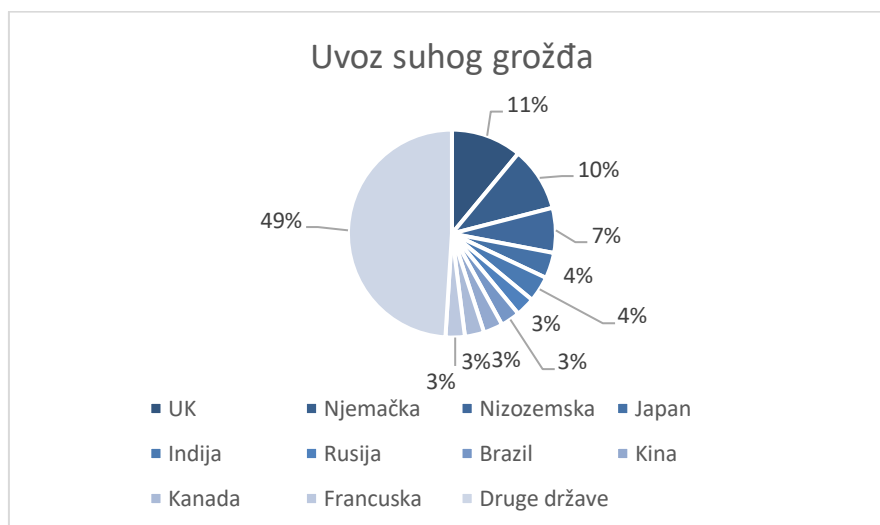
svjetskog ukupnog izvoza, dok deset najvećih uvoznih zemalja čine samo polovicu svjetskog ukupnog uvoza. Odnosi uvoznika i izvoznika suhica prikazani su na grafikonu 3.12. i 3.13. (OIV, 2022.)

Grafikon 3.12. Izvoz suhica u svijetu u 2021. godini

Izvor:

[https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV Annual Assessment of the World Vine and Wine Sector in 2021.pdf](https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV%20Annual%20Assessment%20of%20the%20World%20Vine%20and%20Wine%20Sector%20in%202021.pdf)

Grafikon 3.12. Uvoz suhog grožđa u svijetu u 2021. godini

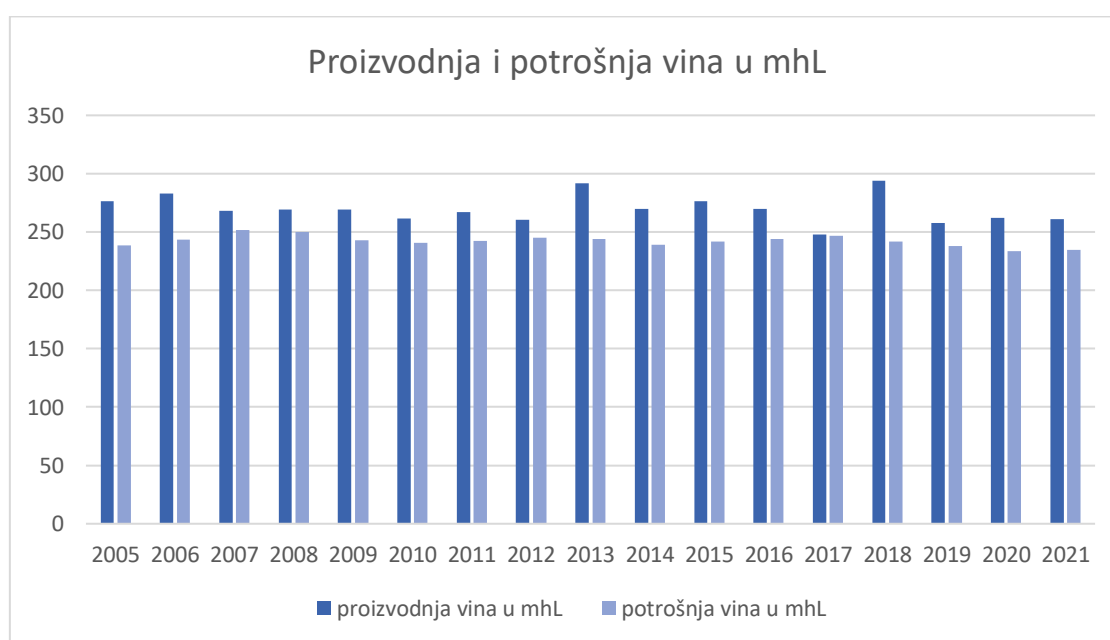
Izvor:

[https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV Annual Assessment of the World Vine and Wine Sector in 2021.pdf](https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV%20Annual%20Assessment%20of%20the%20World%20Vine%20and%20Wine%20Sector%20in%202021.pdf)

4. Proizvodnja i potrošnja vina u svijetu

4.1. Proizvodnja vina

Prema Zakonu o vinu (Narodne novine br. 96/2003) groždem se podrazumijeva zdrav, zreo, prezreo, prosušen ili prirodno smrznut plod vinove loze priznatih kultivara namijenjen proizvodnji vina ili drugih proizvoda od grožđa i vina, a čiji sok sadrži minimalnu količinu šećera od 64° Oechsla. Proizvodnja vina u svijetu odnosi se na proizvodnju vina (isključujući mošt i sokove) dobivenog iz grožđa ubranog na početku godine na južnoj hemisferi i na kraju godine u sjevernoj hemisferi. Prema OIV-u, proizvodnja vina u svijetu u 2021. godini smanjila se za gotovo 3 milijuna hektolitara u odnosu na prethodnu godinu, što je otprilike 1% manje u odnosu na prethodnu godinu. Ovaj pad može se pripisati padu proizvodnje u nekim glavnim zemljama Europske unije, dok su neke zemlje južne hemisfere imale izvrsne berbe koje su doprinijele povećanju razine proizvodnje. Ukupna proizvodnja vina u svijetu u 2021. godini iznosila je 260 mhl što je neznatno ispod desetogodišnjeg prosjeka, kao i u prethodne dvije godine kao što je prikazano na grafikonu 4.1.

Grafikon 4.1. Proizvodnja i potrošnja vina u mhl

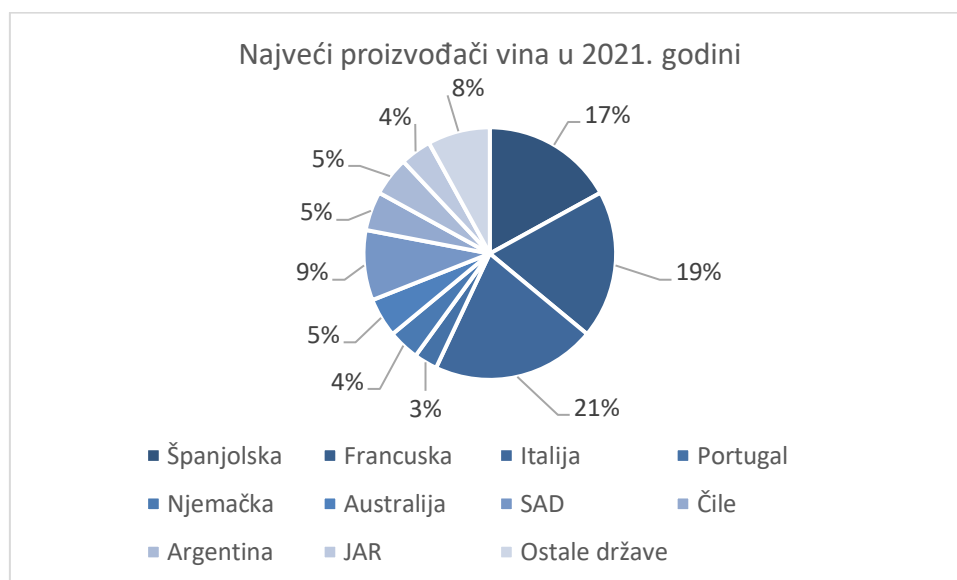
Izvor: https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/eng-state-of-the-world-vine-and-wine-sector-april-2022-v6_0.pdf

4.1.1. Proizvodnja vina u Europi

Proizvodnja vina u EU-u u 2021. godini iznosila je 153,7 milijuna hektolitara, što predstavlja pad od 8% u odnosu na 2020. godinu i 5% manje od petogodišnjeg prosjeka. Ovaj pad u EU-u

može se objasniti smanjenjem razine proizvodnje vina u Francuskoj zbog proljetnih mrazova u travnju 2021. godine. U ostatku EU-a, došlo je do primjetne neujednačenosti proizvodnje zbog različitih vremenskih uvjeta tijekom godine. Osim Francuske, mraz je odgovoran za dio smanjenja proizvodnje vina u Njemačkoj koja je pala za 5% u odnosu na 2020. godinu. Također, Mađarska prati Njemačku s trendom pada proizvodnje vina, te je tako imala čak 12% manju proizvodnju vina u 2020. godini u odnosu na 2021. godinu. Od ostalih europskih država koji imaju značajnu proizvodnju vina, poput Rumunjske, Grčke i Austrije većina bilježi pozitivan rast proizvodnje, dok Portugal mjeri najveću proizvodnju vina još od 2006. godine s 7,3 mhL proizvedenog vina. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH, proizvodnja vina u 2021. godini iznosila je 765 000 hL vina, što u odnosu na 2020. predstavlja smanjenje za 4,4%. (OIV, 2022.)

Proizvodnju vina u svijetu u 2021. godini predvodile su Španjolska, Francuska i Italija koje su zauzele 47% sveukupne proizvodnje vina u svijetu u 2021. godini što je prikazano u grafu 4.2. i na slici 4.3. Iako su vodeće države, Španjolska i Francuska bilježe ogroman pad proizvodnje u odnosu na 2021. godinu te u odnosu na zadnjih pet godina. Francuska s 37,6 mhL bilježi pad proizvodnje od 19% u odnosu na prijašnju godinu, te čak 14% u odnosu na petogodišnji prosjek proizvodnje. Jedan od čimbenika koji uzrokovao takav nagli pad zimski su mrazovi u travnju koji su zatekli Francusku. Također, Španjolska je s 35,3 mhL doživjela pad proizvodnje od 14% u odnosu na prethodnu godinu. Jedina vodeća država proizvodnje vina koja je imala porast u odnosu na 2020. godinu je Italija s 50,2 mhL proizvedenog vina, odnosno s porastom od 2% (OIV, 2022.).

Grafikon 4.2. Najveći proizvođači vina u svijetu u 2021. godini

[Izvor:](https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV_Annual_Assessment_of_the_World_Vine_and_Wine_Sector_in_2021.pdf)

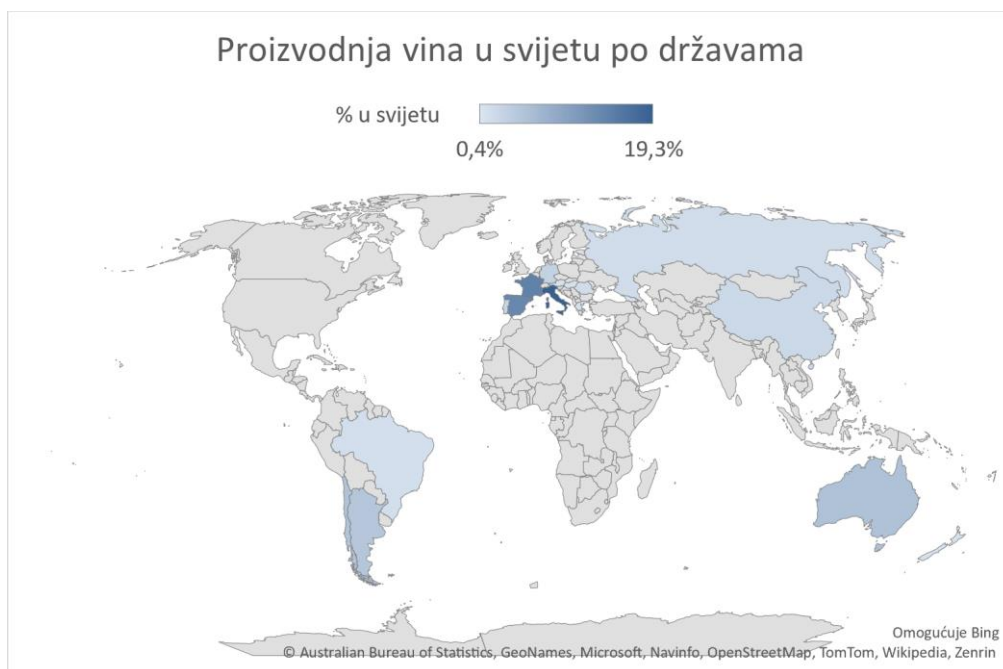
https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV_Annual_Assessment_of_the_World_Vine_and_Wine_Sector_in_2021.pdf

4.1.2. Proizvodnja vina u ostalim državama

Na suprotnoj strani svijeta, nakon loših klimatskih uvjeta koji su doveli do smanjenja proizvodnje vina u 2020. godini, glavni proizvođači su zabilježili značajan porast u 2021. godini. Prema procjenama, rekordnih 59 milijuna hektolitara vina proizvedeno je u južnoj hemisferi u 2021. godini, što je porast od 19% u odnosu na prethodnu godinu.

Južna Amerika bilježi povećanje proizvodnje vina u 2021. godini. Nakon loše 2020., proizvodnja vina u Čileu je porasla za čak 30%, dosegnuvši 13,4 milijuna hektolitara. Argentina bilježi rast od 16% u odnosu na prošlu godinu, proizvodeći 12,5 milijuna hektolitara vina. Brazil je također imao ogroman skok u proizvodnji vina u 2021. godini, s količinom od 3,6 milijuna hektolitara, što je povećanje od 60% u odnosu na 2020. godinu. Južna Afrika je također povećala proizvodnju vina u 2021. godini, za 2%, na 10,6 milijuna hektolitara.

U Oceaniji, Australija je imala povećanje od 30% u proizvodnji vina u 2021. godini, nakon vrlo niske proizvodnje u 2020. godini zbog sušnih uvjeta, požara i štete od dima. Proizveli su 14,2 milijuna hektolitara vina. Međutim, Novi Zeland je doživio pad od 19% u 2021. godini zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta u proljeće, te su proizveli 2,7 milijuna hektolitara vina, nakon rekordne proizvodnje u prethodnoj godini. Svi ovi podaci vidljivi su na slici 4.3. i u tablici 4.4. (OIV, 2022.).

Slika 4.3. Proizvodnja vina u svijetu po državama

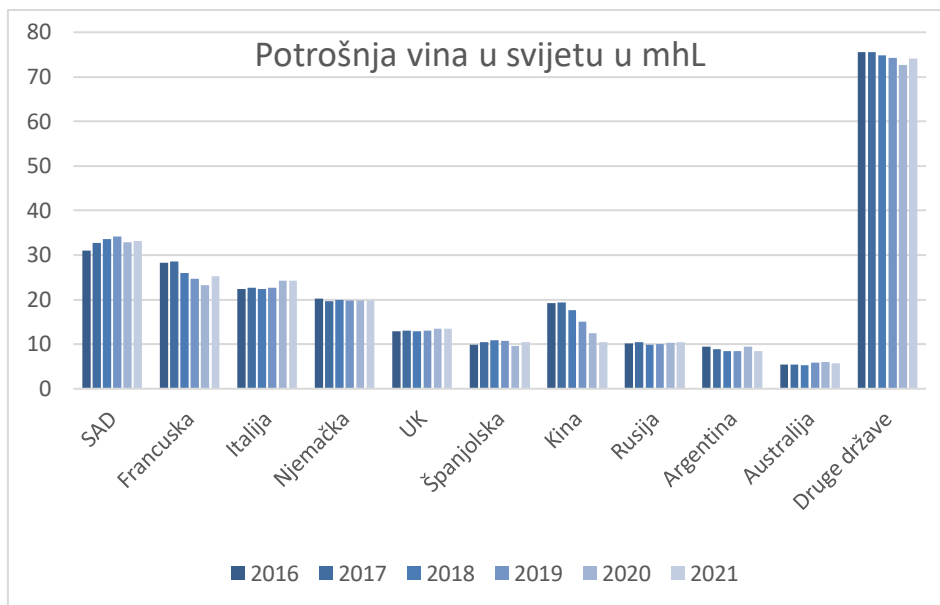
Izvor: https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/eng-state-of-the-world-vine-and-wine-sector-april-2022-v6_0.pdf

Tablica 4.4. Proizvodnja vina u mHL od 2016. do 2021. godine (OIV, 2022.)

Država	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Italija	50,9	42,5	54,8	47,5	49,1	54,8
Francuska	45,4	36,4	49,2	42,2	46,7	48,6
Španjolska	39,7	32,5	44,9	33,7	40,9	44,4
SAD	24,9	24,5	26,1	25,6	22,8	23,9
Australija	13,1	13,7	12,7	12	10,9	14,5
Čile	10,1	9,5	12,9	11,9	10,3	12,9
Argentina	9,4	11,8	14,5	13	10,8	12,9
JAR	10,5	10,8	9,5	9,7	10,4	10,3
Njemačka	9	7,5	10,3	8,2	8,4	9,5
Portugal	6	6,7	6,1	6,5	6,4	9,1
Druge države	51,4	52,7	53,7	47,7	46,1	20,9
Svijet	270,5	248,6	294,6	258,1	262,8	261,7

4.2. Potrošnja vina u svijetu

U 2021. godini procijenjena svjetska potrošnja vine 236 mHL, što predstavlja porast od 2 mHL odnosno 0,7% u usporedbi s 2020. godinom. Ovo predstavlja promjenu u negativnom trendu koji je započeo 2018. godine s padom potrošnje vina u Kini (koja je izgubila prosječno 2 mhl godišnje od tada). Ovaj negativni trend pojačan je 2020. godine pandemijom COVID-19, koja je imala negativan učinak na mnoga vinska tržišta. Potrošnja je bila pogođena mjerama izolacije, poremećajima u kanalima HoReCa i općim nedostatkom turizma. U 2021. godini ukidanje ograničenja vezanih uz kretanje ljudi i robe, ponovno otvaranje kanala HoReCa i obnova društvenih okupljanja i proslava doprinijeli su, kao što je očekivano, povećanju potrošnje u većini zemalja diljem svijeta. Međutim, trendovi potrošnje vina na razini zemalja su vrlo heterogena diljem geografskih regija kao što se može primijetiti na grafikonu 4.5. (OIV, 2022.).

Grafikon 4.5. Potrošnja vina u svijetu u mhL

Izvor:

https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV_Annual_Assessment_of_the_World_Vine_and_Wine_Sector_in_2021.pdf

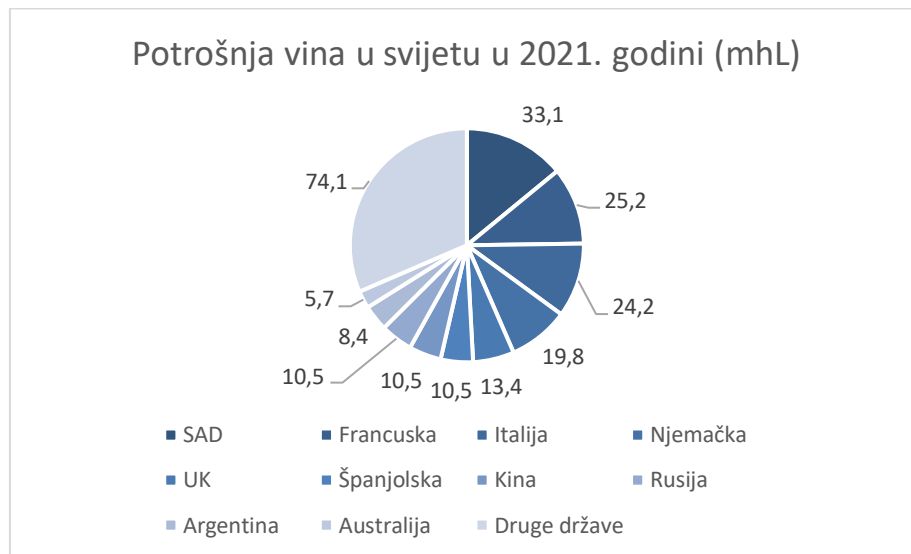
4.2.1. Potrošnja vina u Europi

U 2021. godini, EU s procijenjenom potrošnjom vina od 114 mhL, čini 48% svjetske potrošnje. Taj se broj povećao za 3% u odnosu na 2020. (110,5 mhL, jedna od najniže proizvodnje ikad zabilježenih), a vraća potrošnju vina EU-a na prosjek posljednjih deset godina. U odnosu na relativnu težinu u svjetskoj potrošnji vina, udio EU-a značajno se smanjio od 2000. godine, kada je procijenjen na 59% na početku ovog stoljeća. To je kombinirani učinak rasta novih tržišta u svijetu i općenitog smanjenja potrošnje vina u tradicionalnim proizvođačkim zemljama unutar EU-a, koje danas zajedno konzumiraju oko 20 mhL manje nego 2000. godine (-15%) (OIV, 2022.).

Unutar EU-a, Francuska s 25,2 mhL u 2021. godini, najveći je potrošač (i drugi najveći na svijetu). Snažno se oslanjajući na kanal HoReCa, ova razina, ne samo da je 8,6% veća u odnosu na 2020., nego je i 2% veća u odnosu na razinu prije pandemije u 2019. godini. Italija, drugo najveće tržište u EU-u i treće na svjetskoj razini, ima procijenjenu potrošnju vina od 24,2 mhL u 2021. godini, što je razina u skladu s 2020. To je najviša razina potrošnje vina zabilježena u Italiji od posljedica globalne financijske krize 2008. godine. Održavajući svoju poziciju trećeg najvećeg potrošača u EU-u (i četvrtog na svjetskoj razini), Njemačka bilježi razinu od 19,8 mhL u 2021. godini. Španjolska u 2021. godini bilježi rast potrošnje vina, dosegnuvši 10,5 mhL, što je brojka u skladu s razinom prije pandemije. Slično, zemlje poput Rumunjske, Nizozemske,

Austrije i Češka pokazuju povećanje razina potrošnje vina u 2021. godini. Dok Portugal, Belgija, Grčka i Švedska bilježe pad razina potrošnje vina u 2021. godini (OIV, 2022.).

Velika Britanija pokazala je da je otporna na oscilacije tržišta u 2020. i pokazuje sličnu količinu konzumacije vina u 2021., procijenjenu na 13,4 mhl (3,4% više od njezine prosječne količine u posljednjih pet godina). Potrošnja vina u Rusiji procjenjuje se na 10,5 mhl, s rastom od 2% u odnosu na 2020. Ovo je četvrta godina zaredom u kojoj je zabilježen rast u Rusiji. Potrošnja vina u Švicarskoj lagano pada već treću godinu zaredom, dosegivši 2,6 mhl. (OIV, 2022.).

Graf 4.6. Potrošnja vina u svijetu u 2021. godini (mhl)

Izvor:

https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV_Annual_Assessment_of_the_World_Vine_and_Wine_Sector_in_2021.pdf

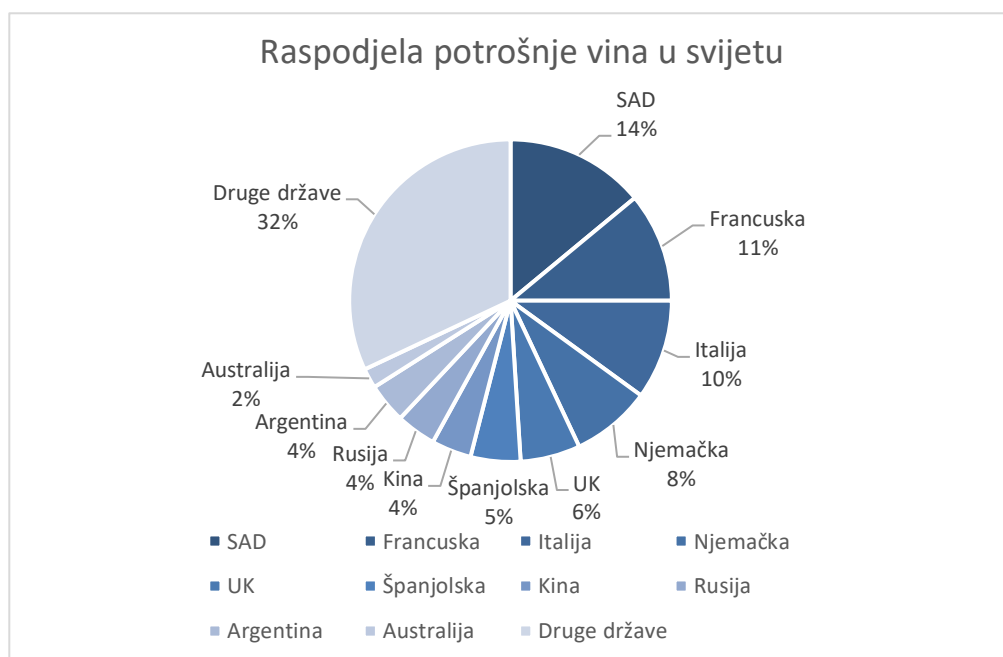
4.2.2. Potrošnja vina u ostatku svijeta

Gledajući azijska tržišta, procjenjuje se da je potrošnja vina u Kini u 2021. godini iznosila 10,5 mhl, što je pad od 15% u odnosu na 2020. Ovaj strm pad odražava brzo opadanje potražnje nakon procvata potrošnje vina koji je dosegnuo vrhunac 2017. godine, s padom od više od 9 mhl. Pad kineske potrošnje značajno utječe na smanjenje svjetske potrošnje. Druga najveća potrošačka zemlja u Aziji je Japan, čija se potrošnja vina procjenjuje na razinu od 3,3 mhl u 2021. godini što je smanjenje od 5,4% u odnosu na 2020. godinu (OIV, 2022.).

U Južnoj Americi zabilježene su razlike u trendu potrošnje vina među zemljama. U Argentini, s 8,4 mhl u 2021. godini, potrošnja vina smanjena je za 11,1% u odnosu na 2020. godinu. Potrošnja vina u Argentini jasno je u opadanju od početka ovog stoljeća, što je još pojačano smanjenom kupovnom moći potrošača zbog ekonomskih problema i devalvacije valute u zemlji. S druge strane, Brazil, drugo najveće tržište u Južnoj Americi, s razinom od 4,1 mhl u

2021. godini, povećao je potrošnju za 1,2% u odnosu na 2020. godinu, dosegnuvši rekordno visoku razinu od 2000. godine (OIV, 2022.).

U Južnoj Africi, nakon ograničenja tijekom karantene 2020. godine, kada su lokalne prodaje alkohola bile zabranjene 14 tjedana, procijenjena potrošnja vina u 2021. iznosi 4,0 mL, što očekivano predstavlja povećanje od 27,5% u odnosu na 2020. Međutim, ova razina je još uvijek 5,3% niža od njezine petogodišnje prosječne razine. U Australiji, desetom tržištu u svijetu po konzumaciji vina, potrošnja vina u 2021. procijenjena je na 5,9 mL, samo neznatno više nego u 2020. (+ 0,3%), ali 7,9% više nego njezina petogodišnja prosječna razina. Ova razina je najviša ikad zabilježena u Australiji što se može povezati sa sve većom proizvodnjom vlastitog vina i širenja njena tržišta. Udjeli potrošnje vina prikazani su na grafikonu 4.7. (OIV, 2022.).

Grafikon 4.7. Raspodjela potrošnje vina u svijetu

Izvor:

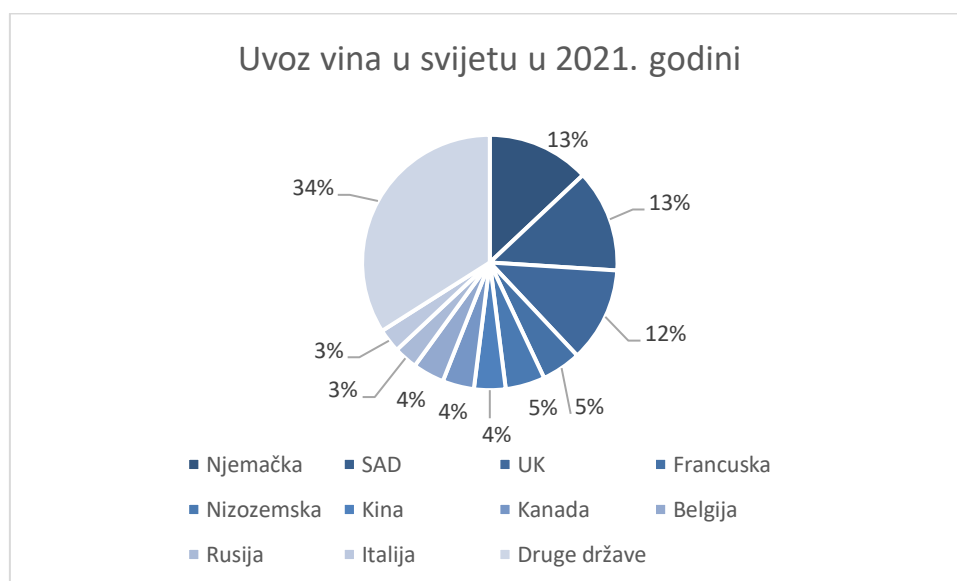
[https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV Annual Assessment of the World Vine and Wine Sector in 2021.pdf](https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV%20Annual%20Assessment%20of%20the%20World%20Vine%20and%20Wine%20Sector%20in%202021.pdf)

4.3. Uvoz i izvoz vina

Uvoz i izvoz vina su bitni dijelovi globalne trgovine koji imaju važnu ulogu u svjetskim ekonomijama. Svake godine se preko milijardu litara vina izveze i uveze u preko 200 zemalja. Uvoz i izvoz vina pružaju pristup različitim sortama i vrstama vina iz različitih dijelova svijeta, što omogućuje potrošačima i proizvođačima različitih regija da se upoznaju s raznolikošću vina. Uvoz i izvoz vina kontinuirano raste već godina čemu svjedoči trend porasta u zadnjih 10 godina, a naročito u odnosu na 2020. godinu kad je uvoz i izvoz bio smanjen zbog pandemije te je tako vrijednost prodaje vina porasla za 6% u 2021. godini (OIV, 2022.).

4.3.1. Uvoz vina

U 2021. godini, Njemačka, SAD i Velika Britanija su zauzele prva tri mjesta po količini uvezenog vina. S njihovih 42 milijuna hektolitara, zajedno čine 38% svjetskog ukupnog uvoza vina. Također, njihova vrijednost odgovara 13,1 milijardi eura, što također predstavlja 38% svjetskog ukupnog uvoza što je prikazano na grafikonu 4.8. (OIV, 2022.).

Grafikon 4.8. Uvoz vina u svijetu u 2021. godini

Izvor:

[https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV Annual Assessment of the World Vine and Wine Sector in 2021.pdf](https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV%20Annual%20Assessment%20of%20the%20World%20Vine%20and%20Wine%20Sector%20in%202021.pdf)

Najveći uvoznik po količini u 2021. godini je Njemačka sa 14,5 milijuna hektolitara, što je u skladu s uvozom u 2020. godini. Njemačka se po vrijednosti uvoza nalazi na trećem mjestu s uvezenim vinima vrijednim 2,8 milijardi eura, odnosno porastom od 6% u odnosu na 2020. Uvozno vino u rinfuzi predstavlja najveći udio u uvozu u Njemačku po količini (56%) (OIV,2022.).

Drugi najveći uvoznik, SAD, povećao je uvoz vina i u volumenu i u vrijednosti u 2021. godini. S porastom od 13% u volumenu, uvoz vina u SAD-u iznosi 13,9 mhl u volumenu, a s porastom od 21% nastavlja osiguravati svoju poziciju najvećeg uvoznika u vrijednosti od 6,2 milijarde eura. Ujedinjeno Kraljevstvo, s volumenom od 13,6 mhl, nalazi se na 3. mjestu u uvozu u 2021. godini što je veliko smanjenje od 6,7% u odnosu na prethodnu godinu. U pogledu vrijednosti, uvoz u Ujedinjeno Kraljevstvo povećao se za 7% dosegnuvši 4,1 milijardi eura. Ove varijacije u volumenu i vrijednosti ukazuju na činjenicu da su cijene uvezenih vina porasle u Ujedinjenom Kraljevstvu, uslijed događaja koji se odnose na Brexit, odnosno na izlazak Ujedinjenog Kraljevstva iz Europske Unije (OIV, 2022.).

Gledajući glavne uvoznike u Europskoj uniji, Francuska je s 5,9 mhl zabilježila pad uvoza u volumenu za 6% između 2021. i 2020. godine, dok je u vrijednosti porasla za 7%. Nizozemska, s povećanjem od 7% u uvozu u volumenu, dostiže 5 mhl, te je zabilježila porast od 11% u vrijednosti, dosegnuvši 1,4 milijardi eura. Belgija, s 3,9 mhl u volumenu i 1,2 milijardi eura u vrijednosti, zabilježila je povećanje u volumenu i vrijednosti od 29%. Sve kategorije osim vina u rinfuzi u uvozu u Belgiji povećale su se i u volumenu i vrijednosti u 2021. godini u usporedbi s 2020. Italija bilježi ogroman porast uvoza i u volumenu i u vrijednosti u 2021. godini, s +83% u volumenu, dosežući 3 mhl, i na 381 mil. eura u vrijednosti, povećavajući uvoz za 37%. Portugal uvozi 2,8 mhl vina u volumenu u 2021. godini, povećavajući uvoz za 3%, s procjenom od 161 milijuna eura. Švedska je zabilježila pad uvoza vina za 11%, s razinom od 2,1 mhl u volumenu i u vrijednosti, na razini od 748 milijuna eura. Švedska je najveći uvoznik vina u vrećicama (BiB) na svijetu, s udjelom od 27% u volumenu i 14% u vrijednosti ove kategorije (OIV, 2022.).

Izvan Europske unije, Rusija je uvezla 3,7 mhl u volumenu, što predstavlja povećanje od 6%, dok se vrijednost njezinog uvoza vina (949 milijuna eura) zadržava na prošlogodišnjoj razini. Kanada je s volumenom od 4,2 mhl smanjila uvoz, ali je istovremeno povećala vrijednost za 10%, dosegnuvši vrijednost od 1,9 milijardi eura. Najveći azijski uvoznici vina su Kina i Japan. Kina je 2021. godine uvezla 4,2 mhl u volumenu i 1,4 milijardi eura što je smanjenje od 10% u vrijednosti u odnosu na 2020. godinu. Japan je smanjio uvoz vina za 5%, uvozeći volumen od 2,4 mhl, koji ima vrijednost od 1,4 milijardi eura što je povećanje od 5% u odnosu na 2020. godinu. Podaci o uvozu vina od 2017. do 2021. godine u mhl prikazani su u tablici 4.9. (OIV, 2022.).

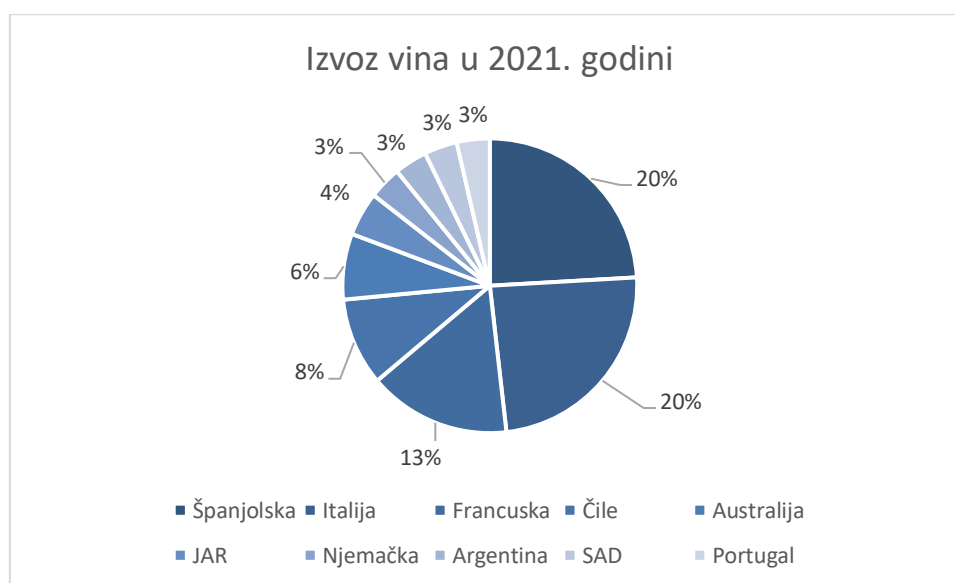
Tablica 4.9. Uvoz vina u svijetu u 2021. godini u mhl (OIV, 2022.)

Država	2017	2018	2019	2020	2021
Njemačka	15	15	15	14	14
SAD	11	12	11	12	14
UK	14	14	14	15	14
Francuska	8	8	7	7	6
Nizozemska	4	4	4	5	5
Kina	8	7	6	4	4

Kanada	4	4	4	4	4
Belgija	3	3	3	3	4
Rusija	4	4	4	4	4
Italija	2	2	2	2	3

4.3.2. Izvoz vina

U 2021. godini, međunarodnu trgovinu vinom vodile su tri države Europske unije – Španjolska, Italija i Francuska, koje su zajedno izvezle 59,9 mhl vina, što čini 54% svjetskog izvoza. Udio ovih triju zemalja u volumenu vina zabilježio je značajan rast od 5,4 mhl u usporedbi s 2020. godinom. Ovaj porast rezultat je snažnog izvoza u sve tri zemlje – Španjolskoj (23,0 mhl, +14% / 2020), Italiji (22,2 mhl, +7% / 2020) i Francuskoj (14,6 mhl, +8% / 2020). Francuska, Italija i Španjolska su glavni izvoznici i u smislu vrijednosti, s iznosima od 11,1 milijardu eura, 7,1 milijardu eura i 2,9 milijardi eura, redom, u 2021. godini. Kao i u volumenu, ove tri izvoznice bilježe značajan rast u vrijednosti u usporedbi s 2020. godinom: Francuska (+27% / 2020), Italija (+13% / 2020) i Španjolska (+10% / 2020) te zajedno čine 61% ukupnog izvoza po vrijednosti, u usporedbi s njihovim udjelom od 59% u 2020. godini što se može pripisati ponovnom otvaranju granica te jačanju turizma u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu te je vidljivo na grafikonu 4.10. (OIV, 2022.).

Grafikon 4.10. Izvoznici vina u 2021. godini

Izvor:

https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV_Annual_Assessment_of_the_World_Vine_and_Wine_Sector_in_2021.pdf

Među ostalim glavnim izvoznicima vina u EU, Njemačka je zadržala izvoz na razini 2020. godine, s 3,7 (mhl) u volumenu, ali je zabilježila porast od 8% u vrijednosti, dosegnuvši 991

milijuna eura. Portugal je zabilježio porast izvoza za 4% u volumenu (3,3 mhl) i 8% u vrijednosti (924 milijuna eura) (OIV, 2022.).

U Južnoj Americi, Čile je doživio porast izvoza za 2% u volumenu u usporedbi s 2020. godinom, dosegnuvši 8,7 mhl izvezenog vina, i porast od 4% u vrijednosti, ukupno 1,7 milijardi eura u 2021. S druge strane, ukupni izvoz vina iz Argentine smanjio se za 15% u volumenu u odnosu na 2020., s 3,3 mhl u 2021. Međutim, vrijednost argentinskog izvoza povećala se za 6,7% na 700 milijuna eura (OIV, 2022.).

U zemljama Oceanije Australija se suočila s izazovima u trgovini vinom zbog povećanih kineskih carina u 2021. godini. Kao rezultat toga, izvoz vina iz Australije smanjen je za 17% u volumenu (6,3 mhl) i 24% u vrijednosti (1,3 milijarde eura) u usporedbi s 2020. godinom. Novi Zeland bilježi manje varijacije u volumenu (2,8 mhl, -0,6% / 2020) i vrijednosti (1,2 milijarde eura, +1,7% / 2020), uz smanjenje izvoza u svim kategorijama prema volumenu. Južnoafrički izvoz vina doživljava oporavak zbog postupnog ukidanja mjera zbog pandemije Covid-19, u usporedbi s prošlom godinom koja je bila pogođena strožim mjerama. Izvozni volumen u 2021. godini (4,8 mhl) povećao se za 33%, a vrijednost (634 milijuna eura) za 18,6% (+10 milijuna eura) (OIV, 2022.).

U Sjevernoj Americi, SAD je izvezao 3,3 mhl vina, što je smanjenje od 8,9% u usporedbi s 2020. godinom, dok je vrijednost izvoza (1,2 milijarde eura) porasla za 6,8%. Kanada je zabilježila najveću pozitivnu varijaciju među glavnim izvoznicima, kako u volumenu, tako i u vrijednosti. S razinom od 2,1 mhl u volumenu, kanadski izvoz povećao se za 26% u odnosu na 2020. godinu. Podaci o deset najvećih izvoznika vina u proteklih pet godina prikazani su u tablici 4.11. (OIV, 2022.).

Tablica 4.11. Deset najvećih izvoznika u 2021. godini (mhl) (OIV, 2022.)

Država	2017	2018	2019	2020	2021
Španjolska	23	20	21	20	23
Italija	21	20	21	21	22
Francuska	15	14	14	14	15
Čile	9	8	9	8	9
Australija	8	8	7	8	6
JAR	5	5	4	4	5
Njemačka	4	4	4	4	4
Argentina	2	3	3	4	3
SAD	3	3	4	4	3
Portugal	3	3	3	3	3

4.4. Vinogradarstvo i vinarstvo u Hrvatskoj

Vinogradarstvo i vinarstvo u Republici Hrvatskoj imaju dugu i značajnu povijest te su bitan dio poljoprivredne industrije. U nekim dijelovima Hrvatske, vinogradarstvo predstavlja glavnu granu poljoprivrede. Različiti klimatski i pedološki uvjeti omogućuju raznolikost vinogradarskih područja u Hrvatskoj, koja su podijeljena u četiri regije: Slavonija i Hrvatsko Podunavlje, Središnja bregovita Hrvatska, Hrvatska Istra i Kvarner te Dalmacija. Ove regije odgovaraju različitim vinogradarskim zonama proizvodnje, označenim kao B, C I., C II. i C III. (b). (Ministarstvo poljoprivrede, 2022.)

Prema Vinogradarskom registru, površina pod vinogradima u 2021. godini u Republici Hrvatskoj iznosila je 18126 ha te je proizvodnja vina u 2021. godini iznosila 525751 hl vina, što u odnosu na 2020. predstavlja smanjenje za 4,4%. Također, najčešće uzgajane sorte vinove loze u Republici Hrvatskoj su Graševina s 30318 tona grožđa te 209146 hl vina, Slijedi ju Malvazija istarska s 8035 tona grožđa te 52685 hl vina sorte. Plavac mali treća je najzastupljenija sorta u RH s 5367 ha te 33731 hl vina. Bitan udio u proizvodnji zauzimaju redom i Merlot, Cabernet Sauvignon, Chardonnay, Rajnski rizling, Frankovka te Žlahtina.

4.5. Proizvodnja vina i grožđa

U 2021. godini vinogradari u Hrvatskoj proizveli su 116209 tona grožđa što je smanjenje od 5,9% u odnosu na 2021. godinu. S takvom proizvodnjom Hrvatska je smještena na 47 mjesto proizvođača vina u svijetu. Unatoč tome, Hrvatska je povećala izvoz svježeg grožđa za 119,2% sa samo 809 tona izvoženog grožđa čime čini niti 0,1% svjetskog izvoza grožđa. Što se tiče uvoza, uvoz grožđa iznosio je 11755 tona što je povećanje od 18,4% u odnosu na 2020. godinu.

Proizvodnja vina u Hrvatskoj značajno se smanjuje već neko razdoblje, pogotovo u 2021. gdje je proizvodnja iznosila 526 tisuća hl vina što je veliko smanjenje od 34,3% u odnosu na 2020. godinu. Ovaj negativan trend prisutan je zbog sve većeg napuštanja vinograda i vinogradske proizvodnje te raznoraznih čimbenika poput nepovoljnih vremenskih uvjeta, sve većih troškova uzgoja te porasta cijena sirovina. Unatoč tome, konzumacija vina u Hrvatskoj u konstantom je porastu te je konzumacija u 2021. godini iznosila 900 tisuća hL, skoro dvostruko više od proizvodnje. To je moguće zbog velikog uvoza vina u RH, koji je u 2021. iznosio 276 tisuća hL, 12,7% više nego u prethodnoj godini, dok je izvoz vina iznosio 43 tisuće hL, 22% više nego u 2020. godini (OIV, 2022.).

5. Zaključak

Cilj ovog završnog rada bio je analizirati i sumirati podatke OIV-a o površinama pod vinogradima, proizvodnji vina i grožđa te uvozu i izvozu vina, grožđa i suhog grožđa u 2021. godini.

Ukupna površina vinograda u svijetu u 2021. godini iznosila je 7,3 mha što je 0,3% manje nego u prethodnoj godini što je u skladu s dugogodišnjim trendom smanjenja površina pod vinovom lozom. Najveću površinu vinograda imala je Španjolska s 964 kha te čak 13% ukupne površine u svijetu.

Proizvodnja grožđa u 2021. godini iznosila je 74,8 milijuna tona što je smanjenje od 1% u odnosu na 2020. godinu. 52% te proizvodnje odnosilo se na proizvodnju grožđa za vino, 41% za stolno grožđe, a 6% za suhice. Najveći proizvođač grožđa bila je Kina s 14,8 milijuna tona, a slijedile su je Italija i SAD. Uz te države, u porastu su države Novog Svijeta koje zauzimaju svoje mjesto na tržištu što dokazuju Čile i Peru koji su zauzeli prva dva mjesta u izvozu grožđa u svijetu. Na tržištu stolnog grožđa dominiraju azijske države Kina, Indija i Turska te Egipat i Iran sa 64% svjetske proizvodnje. Također, proizvodnja suhica u 2021. iznosila je 1,4 milijuna tona, a vodeće države u proizvodnji bile su Turska, SAD, Kina i Iran.

Proizvodnja vina u svijetu smanjila se za 1% u odnosu na 2020. godinu te je iznosila 153,7 hL. Iako je pad proizvodnje u Europi bio značajan, ne očituje se na svjetskoj razini zbog država Novog Svijeta koje imaju stalan porast proizvodnje u zadnjih nekoliko godina. Iako je njihova pozicija na tržištu sve veća, u proizvodnji i izvozu i dalje prednjače Italija, Španjolska i Francuska s 46% ukupne svjetske proizvodnje vina. Najveći uvoznici vina su Njemačka, SAD i UK što se može pripisati njihovoj nedovoljnoj proizvodnji vina za vlastite potrebe.

U Republici Hrvatskoj negativan je trend proizvodnje i vinogradarskih površina, dok konzumacija i uvoz vina kontinuirano raste.

6. Popis literature

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (n.d.). Registri. Preuzeto s <https://www.apprrr.hr/registri/> [pristup 31.5.2023]

FAO (2020). Grape production. Food and Agriculture Organization of the United Nations. Preuzeto s <https://www.fao.org/faostat/en/#data/QC/visualize> [pristup 20.4.2023]

Gospodarski.hr. (2021). Stolne sorte grožđa. [online] Preuzeto s: <https://gospodarski.hr/rubrike/vinogradarstvo-rubrike/prilog-broja-stolne-sorte-grozda/> [pristup 8.5.2023]

International Organisation of Vine and Wine. (2021). OIV Annual Assessment of the World Vine and Wine Sector in 2021. Preuzeto s: https://www.oiv.int/sites/default/files/documents/OIV_Annual_Assessment_of_the_World_Vine_and_Wine_Sector_in_2021.pdf [pristup 8.5.2023]

Maletić, E., Karoglan Kontić, J., Pejić, I., (2008). Vinova loza: ampelografija, ekologija i oplemenjivanje, Školska knjiga, Zagreb

OIV (2021). About the OIV. Međunarodna organizacija za grožđe i vino. Preuzeto s: <https://www.oiv.int/en/about-the-oiv> [pristup 20.4.2023]

OIV (2021). Statistical report on world vitiviniculture. Međunarodna organizacija za grožđe i vino. Preuzeto s <https://www.oiv.int/public/medias/7799/oiv-en-bilan-2021-compressed.pdf> [pristup 2.5.2023]

Životopis

Dora Bazjak rođena je 28. kolovoza 2001. godine u Zagrebu gdje je pohađala osnovnu školu do 2016. godine kada upisuje XVI. gimnaziju. 2020. završava jezičnu gimnaziju i upisuje Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, smjer Agroekologija.

Od stranih jezika barata engleskim jezikom, na C1 razini, dok iz španjolskog jezika ima završenu B1 razinu.

Na fakultetu je članica Kluba studenata Agronomskog fakulteta te Student tutor kao potpora brućima.